

มติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
ครั้งที่ 3/2540 (ครั้งที่ 64)
วันพุธที่ 30 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 เวลา 10.00 น.
ณ ห้องประชุมสีเขียว ตึกไทยคู่ฟ้า ทำเนียบรัฐบาล

1. สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
2. รายงานผลความคืบหน้าในการเจรจาการรับซื้อไฟฟ้าจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
3. บันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากสหภาพพม่า
4. การแก้ไขปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับค่าไฟฟ้า
5. การลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตตามมติคณะรัฐมนตรี
6. ร่างแผนปฏิบัติการด้านพลังงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)
7. ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมเอกชนในการผลิตไฟฟ้าในรูปของผู้ผลิตรายเล็ก (SPP)
8. มาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง

นายกร ทัพพะรังสี รองนายกรัฐมนตรี รองประธานกรรมการ เป็นประธานการประชุม
นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันท์ เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการ

เรื่องที่ 1 สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

สถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2540 สรุป
สาระสำคัญได้ดังนี้

1. ราคาน้ำมันดิบ ในเดือนมิถุนายนได้อ่อนตัวลงจากเดือนพฤษภาคม ในระดับ 1.4
เหรียญสหรัฐฯ ต่อบาร์เรล เนื่องจากความต้องการน้ำมันดิบเข้ากลับได้ลดลงและ
ปริมาณสำรองทางการค้าของผลิตภักณ์น้ำมันสำเร็จรูปเพิ่มสูงขึ้น ส่วนในเดือน

กรกฎาคมราคาน้ำมันดิบโดยรวมอยู่ในสถานะทรงตัว ในระดับ 17.2 - 19.5 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งเป็นผลจากปริมาณการผลิตและปริมาณสำรองทางการค้าของน้ำมันดิบได้ลดลง รวมทั้งอิทธิพลยังไม่สามารถส่งออกน้ำมันดิบได้ สำหรับราคาน้ำมันดิบในเดือนสิงหาคมมีแนวโน้มที่จะลดลงจากระดับปัจจุบัน

2. นับตั้งแต่ต้นเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกรกฎาคม ราคาของน้ำมันเบนซิน ก๊าซ และดีเซลในตลาดจอร์จทาวน์ได้ลดลงในระดับ 1, 1.5 และ 4 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ เนื่องจากราคาน้ำมันดิบที่อ่อนตัวลงและปริมาณน้ำมันสำเร็จรูปออกสู่ตลาดมากขึ้น แต่ในช่วงครึ่งหลังของเดือนกรกฎาคม ราคาน้ำมันเบนซินและดีเซลได้แข็งตัวขึ้น 0.3 และ 1 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล เนื่องจากปริมาณน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดได้ลดลงอันเป็นผลมาจากค่าการกลั่นที่ลดต่ำลงจึงทำให้โรงกลั่นลดกำลังกลั่นลง ส่วนน้ำมันเตาในช่วงเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม ราคาได้แข็งตัวขึ้นมาอยู่ในระดับ 16.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล สำหรับราคาน้ำมันเบนซินพิเศษ เบนซินธรรมดา ก๊าซ ดีเซลหมุนเร็ว และน้ำมันเตา ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม อยู่ในระดับ 24.4 , 22.5 , 23.9 , 21.9 และ 16.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ตามลำดับ

3. ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยในเดือนมิถุนายน ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินได้ปรับลง 12 สตางค์/ลิตร และน้ำมันดีเซลปรับลง 25 สตางค์/ลิตร และจากการเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนเป็นระบบลอยตัวในเดือนกรกฎาคมได้ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงจากระดับ 25.8 บาท/เหรียญสหรัฐ มาอยู่ในระดับ 31-32 บาท/เหรียญสหรัฐ ในสัปดาห์สุดท้ายของเดือนกรกฎาคม ส่งผลให้ต้นทุนราคาน้ำมันสูงขึ้นประมาณ 80-90 สตางค์/ลิตร สำหรับราคาน้ำมันเบนซินในเดือนนี้สูงขึ้นประมาณ 0.2 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ทำให้ต้นทุนราคาน้ำมันเบนซินสูงขึ้นประมาณ 85-95 สตางค์/ลิตร ส่วนน้ำมันดีเซลราคาเฉลี่ยในเดือนกรกฎาคมได้อ่อนตัวลง 0.40 เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ซึ่งช่วยชดเชยต้นทุนที่สูงขึ้นส่วนหนึ่ง ทำให้ต้นทุนของน้ำมันดีเซลสูงขึ้นประมาณ 65-75 สตางค์/ลิตร จากผลกระทบดังกล่าว ทำให้ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและดีเซลขึ้นสามครั้ง รวม 45-48 สตางค์/ลิตร มีผลให้ราคาน้ำมันเบนซินพิเศษ เบนซินธรรมดา และดีเซลหมุนเร็ว ขึ้นมาอยู่ในระดับ 9.99, 9.91 และ 8.78 บาท/ลิตร ตามลำดับ สำหรับแนวโน้มการปรับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย คาดว่าราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินจะปรับสูงขึ้นอีกประมาณ 25-35 สตางค์/ลิตร ส่วนราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลจะต้องปรับขึ้นอีกประมาณ 5-15 สตางค์/ลิตร

4. ในเดือนมิถุนายนราคาผลิตภัณฑ์น้ำมันได้อ่อนตัวลงมากกว่าราคาน้ำมันดิบ ทำให้ค่าการกลั่นลดลงมาอยู่ในระดับต่ำที่ 0.85 บาท/ลิตร และลดลงอีกในเดือนกรกฎาคมมาอยู่ในระดับ 0.55 บาท/ลิตร ส่วนค่า การตลาดในเดือนมิถุนายนอยู่ในระดับ 1.29 บาท/ลิตร และเดือนกรกฎาคมได้ลดลงมาอยู่ในระดับ 1.06 บาท/ลิตร ซึ่งเป็นผลให้การปรับราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นน้อยกว่าต้นทุนที่สูงขึ้นจากค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 2 รายงานผลความคืบหน้าในการเจรจาซื้อขายไฟฟ้าจาก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สรุปสาระสำคัญ

1. รัฐบาลไทยและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจเพื่อร่วมมือกันที่จะพัฒนาไฟฟ้าเพื่อจำหน่ายให้ประเทศไทยในปริมาณ 3,000 เมกะวัตต์ ภายในปี 2549 โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานความร่วมมือพัฒนาไฟฟ้าใน สปป.ลาว (คปฟ.-ล) และคณะกรรมการพลังงานและไฟฟ้าแห่ง สปป.ลาว (Committee for Energy and Electric Power -CEEP) เพื่อดำเนินการประสานความร่วมมือให้เป็นไปตามบันทึกความเข้าใจดังกล่าว
2. โครงการรับซื้อไฟฟ้าภายใต้บันทึกความเข้าใจดังกล่าว ประกอบด้วย โครงการที่ สปป.ลาว เสนอมา 6 โครงการ มีกำลังการผลิต 2,444 เมกะวัตต์ โดยมีโครงการที่มีการลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้าแล้ว 2 โครงการ ได้แก่ โครงการน้ำเทิน-หินบุน และโครงการห้วยเหาะ โครงการที่ได้ตกลงราคาซื้อขายไฟฟ้าแล้วและอยู่ระหว่างการจัดทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้า 1 โครงการคือ โครงการลิกไนต์หงสา โครงการที่ได้ตกลงอัตราค่าไฟฟ้าแล้วและอยู่ระหว่างการจัดทำบันทึกความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขการซื้อขายไฟฟ้า จำนวน 2 โครงการ ได้แก่ โครงการน้ำจิม 2 และโครงการน้ำจิม 3 ส่วนโครงการที่ยังไม่ได้เจรจา ได้แก่ โครงการเซเปียน-เซิน้าน้อย โดยจะดำเนินการเจรจาหลังจากการเจรจาโครงการน้ำจิม 2 และโครงการน้ำจิม 3 แล้วเสร็จ
3. ในการประชุมระหว่าง คปฟ.-ล. กับ CEEP เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2540 ณ สปป.ลาว ทั้ง 2 ฝ่ายได้เจรจาดังกล่าวโครงการน้ำจิม 2 และน้ำจิม 3 จนสามารถได้ข้อยุติ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดทำบันทึก ความเข้าใจเกี่ยวกับเงื่อนไขการรับซื้อไฟฟ้า โดยราคารับซื้อไฟฟ้าทั้งสองโครงการมีราคาเฉลี่ย 5.70 เซนต์สหรัฐฯ ต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง ซึ่งเป็นราคาที่ คปฟ.-ล เห็นว่ามีความเหมาะสมและเป็นธรรมแล้ว และทั้ง 2 ฝ่าย ได้ตกลงให้มีการทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (Power Purchase Agreement-PPA) ให้แล้วเสร็จและสามารถลงนามได้ไม่เกินเดือนเมษายน 2541 เพื่อให้โครงการสามารถเริ่มจ่ายไฟฟ้าได้ในเดือนธันวาคม 2545 โดยกำหนดจุดส่งมอบไฟฟ้าอยู่ที่จังหวัดหนองคาย
4. นอกจากนี้ CEEP ได้หยิบยกประเด็นที่เคยมีหนังสือถึง คปฟ.-ล. ขึ้นมาหารืออีกครั้งเกี่ยวกับการขอเร่งระยะเวลาการรับซื้อไฟฟ้าโครงการเซเปียน-เซิน้าน้อย ให้เร็วขึ้นกว่าที่กำหนดไว้เดิมคือ จากปี 2547 เป็นปี 2545 ซึ่ง คปฟ.-ล ได้ขอรับข้อเสนอให้มีการนำเรื่องนี้มาพิจารณาอีกครั้งในการประชุมระหว่าง CEEP และคปฟ.-ล. ครั้งต่อไป โดยกำหนดให้มีการจัดประชุมในเดือนสิงหาคม 2540 ที่กรุงเทพฯ และถ้าทุกอย่างพร้อมก็จะให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจ (MOU) การรับซื้อไฟฟ้าของโครงการน้ำจิม 2 และน้ำจิม 3 ในการประชุมครั้งนี้ด้วย

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 3 บันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากสหภาพพม่า

สรุปสาระสำคัญ

1. ในช่วงระหว่างวันที่ 7-8 พฤษภาคม 2540 รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) พร้อมด้วยผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) กรมวิเทศสหการ และกระทรวงการต่างประเทศ ได้เดินทางไปเยือนสหภาพพม่า เพื่อหารือในเรื่องพลังงานและการผันน้ำกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (U Khin Maung Thein) พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ระดับสูงแห่งสหภาพพม่า ซึ่งต่อมากระทรวงพลังงานแห่งสหภาพพม่า และ สพช. ได้มีการเจรจาและพิจารณาในรายละเอียดของร่างบันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากสหภาพพม่า และได้ตกลงที่จะให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจในโอกาสที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานแห่งสหภาพพม่าจะมาเยือนประเทศไทยในวันที่ 4 กรกฎาคม 2540

2. ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2540 เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากประเทศสหภาพพม่า และมอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) เป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าวในฐานะผู้แทนรัฐบาลไทย แต่ทั้งนี้หากรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) และรัฐบาลสหภาพพม่าเห็นชอบให้มีการแก้ไขร่างบันทึกดังกล่าวในรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญ ให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) สามารถลงนามในบันทึกดังกล่าวที่ได้แก้ไขแล้ว

3. นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวด้วยแล้ว และไม่มีข้อขัดข้องทางกฎหมายเกี่ยวกับร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าว แต่มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่าการที่สหภาพพม่ากำลังจะเข้าอาเซียน น่าจะเป็นหลักประกันประการหนึ่งสำหรับความร่วมมือด้านพลังงานไทย-พม่า และการกระจายแหล่งรับซื้อไฟฟ้าไปยังประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าหนึ่งประเทศก็จะทำให้เกิดการแข่งขัน แต่ทั้งนี้ควรมีการประชาสัมพันธ์ประเด็นการรับซื้อไฟฟ้าจากสหภาพพม่าให้สาธารณชนไทยทราบตั้งแต่แรก เพื่อป้องกันปราชัยการต่อต้านในประเทศ

4. สาระสำคัญของบันทึกความเข้าใจเรื่องการรับซื้อไฟฟ้าจากสหภาพพม่า ซึ่งได้มีการลงนามไปแล้วเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2540 สรุปได้ดังนี้

4.1 ประเทศไทยจะให้ความร่วมมือกับสหภาพพม่า โดยสนับสนุนให้ กฟผ. หรือหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการในสหภาพพม่าให้ได้ 1,500 เมกะวัตต์ ภายในปี ค.ศ. 2010 (พ.ศ. 2553)

4.2 รัฐบาลแห่งสหภาพพม่าจะเป็นผู้คัดเลือกผู้ลงทุนในแต่ละโครงการ โดยจะมีการเจรจาสัญญาซื้อขายไฟฟ้าสำหรับแต่ละโครงการที่มีความเป็นไปได้

4.3 ทั้ง 2 ฝ่ายจะร่วมมือกันในการวางแผนและก่อสร้างระบบสายส่งระหว่างทั้ง 2 ประเทศ

4.4 รัฐบาลแห่งสหภาพพม่าจะยินยอมให้ผู้ลงทุนไทยมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

4.5 จะมีการเจรจาเพื่อจัดทำบันทึกความเข้าใจอีกฉบับในเรื่องการผันน้ำให้แก่ประเทศไทย

5. ผลของการลงนามในบันทึกความเข้าใจดังกล่าว ระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลแห่งสหภาพพม่าในครั้งนี้ สพช. คาดว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญของความร่วมมือในการพัฒนาด้านพลังงานในระหว่าง 2 ประเทศ และจะนำไปสู่การขยายความร่วมมือในด้านการรับซื้อไฟฟ้าก๊าซธรรมชาติและการขยายความร่วมมือด้านพลังงานอื่นๆ ได้ต่อไปในอนาคต

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 4 การแก้ไขปัญหาการร้องเรียนเกี่ยวกับค่าไฟฟ้า

สรุปสาระสำคัญ

1. คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 3 กันยายน 2539 รับทราบผลการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาการส่งออก ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ และในส่วนของแนวทางการลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ได้มอบหมายให้ผู้บริหารระดับสูงจากภาคเอกชนหารือกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เรื่องค่าไฟฟ้าและการยกเว้นระบบ TOD สำหรับ โรงงานที่ต้องการทำงาน 24 ชั่วโมง

2. ต่อมาคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2539 เห็นชอบเรื่องการแก้ไขปัญหาของอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยมอบหมายให้ สพช. รับผิดชอบพิจารณาในประเด็นการยกเลิกการเก็บ Demand Charge สำหรับ อุตสาหกรรมทุกประเภทที่จำเป็นต้องทำการผลิตตลอด 24 ชั่วโมง และศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า โดยให้มีประเภทอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ใช้ไฟฟ้ามากกว่าที่กำหนดอยู่ในปัจจุบันและกำหนดให้มีอัตราค่ากระแสไฟฟาลดลงอีก

3. คณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจและการต่างประเทศ ได้มีการพิจารณาเรื่องแนวทาง การลดค่าไฟฟ้าเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการส่งออก เมื่อวันที่ 23

มิถุนายน 2540 และได้มีมติมอบหมายให้ นายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์ อาจารย์คณะ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณะ ศึกษาเพิ่มเติมในรายละเอียด กลุ่มอุตสาหกรรมที่ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกเกินกว่าร้อยละ 50 และมีลักษณะการใช้ ไฟฟ้าต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง และศึกษาเพิ่มเติมการขายไฟฟ้าให้ลูกค้าโดยตรงของ ผู้ผลิตรายเล็กในบริเวณนิคมอุตสาหกรรม รวมทั้งศึกษาประเด็นผลกระทบการเก็บ ภาษีตอบโต้ (CVD) จากประเทศคู่ค้า หากมีการลดค่าไฟฟ้าให้ผู้ใช้ไฟกลุ่มนี้เป็นการ เฉพาะ นอกจากนี้คณะอนุกรรมการติดตามและเร่งรัดการส่งออกภายใต้คณะกรรมการ พัฒนาการส่งออกได้มีมติเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2540 มอบหมายให้กระทรวง อุตสาหกรรม ร่วมกับ สพช. และการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง พิจารณาจัดทำสูตรค่าไฟฟ้า พิเศษสำหรับโรงงานที่ต้องใช้ไฟฟ้าตลอด 24 ชั่วโมง

4. สพช. และการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ได้ร่วมหารือกับผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2539 โดยมีนายทวีบุตรสุนทร รองประธานสภา อุตสาหกรรมฯ เป็นประธาน เพื่อพิจารณหาแนวทาง ในการลดภาระค่าไฟฟ้าสำหรับ อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ โดยเฉพาะที่ใช้อัตราค่าไฟฟ้าที่แตกต่างกันตามช่วงเวลา ของวัน (Time of Day Rate : TOD) ซึ่งสามารถสรุปเป็นข้อยุติเพื่อกำหนดแนวทาง ในการปรับปรุงอัตราค่าไฟฟ้า ดังนี้

4.1 ควรมีการปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า TOD Rate ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และควรพิจารณาขยายผลการใช้อัตรา TOD Rate ให้ครอบคลุมไปสู่มูลนิธิไฟฟ้ากลุ่ม อื่น ที่ไม่ได้ใช้อัตรา TOD Rate ในปัจจุบัน

4.2 การลดค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ที่ใช้ไฟฟ้าที่ใช้ไฟฟ้ามาก สามารถดำเนินการได้โดยการ ขอเพิ่มประเภทอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ที่ใช้ไฟฟ้าในระดับแรงดันสูง เช่น ในระดับ แรงดัน 115 เควี เนื่องจากการไฟฟ้าสามารถประหยัดการลงทุนในระบบลงและ สามารถลดการสูญเสียในระบบลงได้

4.3 สูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (Automatic Adjustment Mechanism หรือ F_t) ควรปรับปรุงให้มีความชัดเจนและโปร่งใส และให้มีความผันผวนน้อยลง

5. ต่อมาคณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงานได้มีมติเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2539 เห็นชอบ รายละเอียดการปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าตามแนวทางดังกล่าว ข้างต้นและให้ประกาศใช้โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือน มกราคม 2540 เป็นต้นไป โดยได้มีการกำหนดให้อัตรา TOU เป็นอัตราเลือกสำหรับผู้ ใช้ไฟที่ใช้อัตรา TOD ในปัจจุบัน เพื่อให้โครงสร้างค่าไฟฟ้าสะท้อนต้นทุนและ ลักษณะการใช้ไฟฟ้า (Load Curve) ของระบบที่เปลี่ยนแปลงไป และอัตรา TOU ใหม่นี้จะเพิ่มประเภทอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ที่ใช้ไฟในระดับแรงดัน 115 เควีขึ้นไป นอกจากนี้ ให้มีการแยกภาษีมูลค่าเพิ่มออกจากโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าและ ค่า F_t ให้ชัดเจน โดยค่าไฟฟ้าที่ขายให้แก่ประชาชนจะอยู่ในระดับเดิม และให้มีการ ปรับปรุงสูตรการปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงน้อยลง

6. เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2540 คณะอนุกรรมการพิจารณาโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าได้ พิจารณาเรื่องแนวทางการลดค่าไฟฟ้าเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการส่งออก โดยได้มี

การหารือร่วมกับผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ และนายบัณฑิต เอื้ออาภรณ์ อาจารย์จากคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม (นายสมภพ อมาตยกุล) ได้หารือร่วมกับ สพช. กฟผ. และผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

6.1 ที่ประชุมไม่เห็นด้วย ในการลดค่าไฟฟ้าสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมที่ผลิตไฟฟ้าเพื่อส่งออกเกินกว่าร้อยละ 50 และมีลักษณะการใช้ไฟฟ้าต่อเนื่อง เนื่องจากอุตสาหกรรมที่ทำงานต่อเนื่อง 24 ชั่วโมง จะซื้อไฟฟ้าได้ในราคาต่ำอยู่แล้ว และอุตสาหกรรมเพื่อส่งออกไม่มีรูปแบบ (Pattern) การใช้ไฟฟ้าที่ชัดเจน นอกจากนี้ การให้การช่วยเหลือแก่อุตสาหกรรมใดเป็นการเฉพาะ จะขัดกับข้อตกลงองค์การการค้าโลก (WTO) และจะถูกประเทศคู่ค้าเรียกเก็บภาษีตอบโต้ (CVD) ได้

6.2 ที่ประชุมได้สรุปแนวทางการลดค่าไฟฟ้าว่าไม่ควรแทรกแซงโครงสร้างค่าไฟฟ้าในปัจจุบัน แต่ควรใช้แนวทางอื่น ซึ่งอาจดำเนินการได้ ดังนี้

(1) ควรเร่งดำเนินการหามาตรการในการปรับปรุงประสิทธิภาพของการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง อย่างจริงจัง

(2) เร่งรัดการแปรรูปกิจการไฟฟ้า ส่งเสริมการแข่งขันในระบบผลิตและจำหน่ายไฟฟ้า และในอนาคตให้ผู้ใช้ไฟสามารถซื้อไฟฟ้าได้โดยตรงจากผู้ผลิตไฟฟ้า โดยใช้บริการผ่านสายส่ง สายจำหน่ายของ การไฟฟ้า (Third party access) ซึ่งจะก่อให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในกิจการไฟฟ้า และส่งผลให้เกิดการลดค่าไฟฟ้าได้ในระยะยาว

(3) มาตรการในระยะสั้น ควรส่งเสริมการจำหน่ายไฟฟ้าตรงของผู้ผลิตรายเล็กไปยังผู้ใช้ไฟในบริเวณใกล้เคียง เช่น บริเวณนิคมอุตสาหกรรม ซึ่งปัจจุบันได้มีการดำเนินการเจรจาซื้อขายโดยตรงทำให้ ผู้ใช้ไฟสามารถซื้อไฟฟ้าในราคาที่ต่ำกว่าการซื้อจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย และสามารถลดปัญหาไฟฟ้าตกไฟฟ้ายดับ ได้ด้วย

(4) การลดราคาก๊าซธรรมชาติที่การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) จำหน่ายให้แก่ ผู้ผลิตรายเล็ก จะทำให้ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าของผู้ผลิตรายเล็กลดลง และส่งผลให้ค่าไฟฟ้าที่ผู้ใช้ไฟที่ซื้อไฟฟ้าตรงจากผู้ผลิตรายเล็กลดลงได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวจะทำให้ ปตท. ขาดรายได้จำนวนหนึ่ง

(5) ควรส่งเสริมให้มีการใช้ไฟฟ้าอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง ให้มีการตรวจสอบและวิเคราะห์การใช้พลังงานในโรงงานอุตสาหกรรม (Energy Audit) และจัดทำมาตรการเพื่อการประหยัดพลังงาน การดำเนินการดังกล่าวจะสามารถขอรับการสนับสนุนทางการเงินได้จากสำนักงานการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า (สจพ.) ของ กฟผ. เช่น โครงการมอเตอร์ประสิทธิภาพสูง จะให้ความช่วยเหลือในเงินลงทุนค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่มในการซื้อมอเตอร์ประสิทธิภาพสูง และให้ ผู้ใช้ไฟผ่อนชำระทางใบแจ้งค่าไฟฟ้า นอกจากนี้ การทำ

Energy Audit เพื่อจัดทำมาตรการประหยัดพลังงาน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม สามารถขอรับการสนับสนุนจากเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานได้

(6) ให้การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง และ สพข. เร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้ไฟฟ้าในอัตรา TOU Rate

มติของที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

เรื่องที่ 5 การลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตตามมติคณะรัฐมนตรี

สรุปสาระสำคัญ

1. เนื่องจากรายได้ของรัฐไม่เพียงพอกับงบประมาณที่ตั้งไว้ในปี 2540 และ 2541 คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2540 เห็นชอบให้กระทรวงการคลังเพิ่มภาษีสรรพสามิตน้ำมันเบนซินและดีเซลขึ้น 9 สตางค์/ลิตร และให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติดำเนินการออกประกาศลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานลง โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2540 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2541
2. คณะกรรมการพิจารณานโยบายพลังงาน ได้มีมติเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2540 ให้ปรับอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันฯ สำหรับน้ำมันเบนซิน ก๊าด ดีเซลหมุนเร็ว ดีเซลหมุนช้า และน้ำมันเตาที่ผลิตในประเทศเท่ากับ 3, 10, 2, 0 และ 6 สตางค์/ลิตร ตามลำดับ และสำหรับน้ำมันเบนซินก๊าด ดีเซลหมุนเร็ว ดีเซลหมุนช้า และน้ำมันเตาที่นำเข้าเท่ากับ 3, 10, 8, 6 และ 9 สตางค์/ลิตร ตามลำดับ ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2540 เป็นต้นไป
3. ปัจจุบันการเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2539 ลงวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2539 โดยกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนฯ ของน้ำมันเบนซินและดีเซลที่ผลิตในประเทศและนำเข้าเป็น 3 สตางค์/ลิตร และอัตราเงินส่งเข้ากองทุนฯ ของน้ำมันก๊าดและน้ำมันเตาที่ผลิตในประเทศและนำเข้าเป็น 7 สตางค์/ลิตร และเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2540 ในการออกประกาศลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้เสนอให้ลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนฯ ดังนี้
 - 3.1 ให้ลดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเป็นการชั่วคราว โดยไม่มีการเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเบนซิน ก๊าด และดีเซลหมุนช้า และกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์

พลังงานของน้ำมันดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันเตาเป็น 1 สตางค์/ลิตร ในช่วงวันที่ 1 สิงหาคม 2540 - 30 กันยายน 2541

3.2 ให้เพิ่มอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเบนซิน ก๊าซ ดีเซล และน้ำมันเตาเป็น 4 สตางค์/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2541 เป็นต้นไป ซึ่งจะทำให้รายได้ของเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานเพิ่มขึ้นสู่ระดับเดิม

มติของที่ประชุม

1. ให้กำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเบนซิน ก๊าซ และดีเซลหมุนช้าที่ผลิตในประเทศและนำเข้าเป็น 0 สตางค์/ลิตรและกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานของน้ำมันดีเซลหมุนเร็วและน้ำมันเตาที่ผลิตในประเทศและนำเข้าเป็น 1 สตางค์/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2541 และให้เพิ่มอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน สำหรับน้ำมันเบนซิน ก๊าซ ดีเซล และน้ำมันเตาที่ผลิตในประเทศและนำเข้าเป็น 4 สตางค์/ลิตร ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2541 เป็นต้นไป
2. เห็นชอบร่างประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ฉบับที่ 1 พ.ศ. 2540 เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักรและนำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักร

เรื่องที่ 6 **ร่างแผนปฏิบัติการด้านพลังงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)**

สรุปสาระสำคัญ

1. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2539 เป็นต้นมา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2539 เห็นชอบคู่มือการแปลงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้กระทรวง ทบวง กรม ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 อย่างเป็นทางการต่อไป
2. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ดำเนินงานใน รูปแบบกลไกของคณะกรรมการนโยบายระดับชาติ มีหน้าที่ตามคู่มือการแปลงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหน้าที่ในการประสานและจัดทำแผนปฏิบัติ เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบใน แต่ละเรื่องนำไปกำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการกระทรวง เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติและให้มี ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

3. ร่างแผนปฏิบัติการด้านพลังงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ซึ่ง สพข. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานได้จัดทำขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามมติ คณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น มีเนื้อหาแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้คือ

ส่วนที่ 1 แนวทางการพัฒนาพลังงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 เป็นการกำหนดเป้าหมาย แนวทางและมาตรการด้านพลังงานในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ให้ชัดเจนเพียงพอ เพื่อเป็นกรอบให้หน่วยงานที่รับผิดชอบ ในแต่ละเรื่องนำไปจัดทำ แผนงาน/โครงการ ด้านพลังงานให้มีความสอดคล้องกัน ในขณะเดียวกัน สพข. ก็ใช้เป็นกรอบในการกำกับดูแลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

(1) เป้าหมายการพัฒนาพลังงาน เป็นการกำหนดเป้าหมายการเพิ่มการผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์ต่อปี กำหนดเป้าหมายการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ของประเทศ การรักษาสัดส่วนการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศ กำหนดการเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้าโดยโรงไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนในรูปแบบของ Independent Power Producer (IPP) และผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (Small Power Producer : SPP) ตลอดจน การกำหนดเป้าหมายการลดการใช้ไฟฟ้าจากมาตรการการจัดการ ด้านการใช้ไฟฟ้า และลดการใช้พลังงานจากการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กำหนดมาตรฐาน ความมั่นคงของระบบไฟฟ้า และจำกัดระดับการปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์จากการใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ ในยานพาหนะ ในการผลิตไฟฟ้า ในอุตสาหกรรมและอื่นๆ

(2) แนวทางการพัฒนาพลังงาน สรุปแนวทางหลักๆ ได้ 5 แนวทางดังนี้

(2.1) จัดหาพลังงานให้เพียงพอกับความต้องการ มีคุณภาพ มีความมั่นคง และในระดับราคาที่เหมาะสม โดยการเร่งสำรวจและพัฒนาปิโตรเลียมและถ่านหินทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เร่งการเจรจาและพัฒนาพลังงานกับประเทศเพื่อนบ้าน การสนับสนุนธุรกิจด้านพลังงานของไทยไปร่วมลงทุนและพัฒนาพลังงานในต่างประเทศ การลงทุนเพื่อเพิ่มกำลังผลิตสำรองเพื่อเพิ่มความมั่นคงของระบบไฟฟ้า และกำหนดมาตรฐานคุณภาพบริการของกิจการไฟฟ้า

(2.2) ส่งเสริมให้มีการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัดโดยใช้มาตรการทางด้านราคาและมาตรการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งได้แก่ การปรับปรุงโครงสร้างราคาพลังงานทั้งราคาน้ำมันและไฟฟ้าให้สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริง กำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดราคาก๊าซธรรมชาติและค่าผ่านท่อให้มีความชัดเจนและโปร่งใส เร่งรัดการดำเนินโครงการจัดการด้านการใช้ไฟฟ้า และการอนุรักษ์พลังงานตามพระราชบัญญัติ การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. 2535 รวมทั้ง เร่งรัดให้มีการกำหนดมาตรฐานการทดสอบและมาตรฐานระดับประสิทธิภาพการใช้พลังงานขั้นต่ำของเครื่องมืออุปกรณ์และการติดฉลากแสดงประสิทธิภาพของเครื่องมืออุปกรณ์ที่ช่วยให้เกิดการอนุรักษ์พลังงาน เป็นต้น

(2.3) ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการพลังงานและเพิ่มบทบาทของภาคเอกชน เพื่อลดภาระการลงทุนของรัฐ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงาน โดยการปรับโครงสร้างและแปรรูปกิจการปิโตรเลียมและกิจการไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพและมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน พัฒนาระบบการขนส่ง ก๊าซธรรมชาติทางท่อให้สามารถรองรับการขายก๊าซได้โดยตรงในระยะยาว ส่งเสริมตลาดการค้าน้ำมันสำเร็จรูปให้มีการแข่งขันอย่างเสรี และส่งเสริมธุรกิจก๊าซปิโตรเลียมเหลวให้มีการแข่งขันกันมากยิ่งขึ้น ตลอดจน เร่งรัด การดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (IPP) และจากผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

(2.4) ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการพัฒนาและการใช้พลังงาน รวมทั้งปรับปรุงให้กิจการทางด้านพลังงานดำเนินการอย่างมีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดยให้มีการศึกษาความเหมาะสม ในการขยายพื้นที่บังคับใช้น้ำมันเตากำมะถันต่ำ การเร่งให้มีการจำหน่ายน้ำมันดีเซลกำมะถัน 0.05% โดย นำหนักให้เป็นไปตามกำหนดเวลา การควบคุมและกำกับดูแลการจัดเก็บและการกำจัดกากน้ำมันหล่อลื่นและน้ำมันหล่อลื่นใช้แล้ว การส่งเสริมให้มีการใช้เชื้อเพลิงสะอาดในโรงงานอุตสาหกรรม โรงไฟฟ้า และใน ยานพาหนะ รวมทั้ง ปรับปรุงมาตรฐานและกฎระเบียบที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในธุรกิจก๊าซปิโตรเลียมเหลวและให้มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง

(2.5) พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพลังงานและกลไกการบริหารงานด้านพลังงาน โดยเร่งดำเนินการออกพระราชบัญญัติควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. เพื่อใช้แทนพระราชบัญญัติว่าด้วย การเก็บรักษาน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2474 ดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2521 ที่ ล้าสมัย และดำเนินการแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับก๊าซปิโตรเลียมเหลว รวมทั้งพิจารณา ความเหมาะสม ในการกำหนดให้องค์กรกำกับดูแลกิจการด้านพลังงานให้มีความเป็นอิสระ เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ลงทุนและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้บริโภค

ส่วนที่ 2 แผนงานตามแนวทางการพัฒนาพลังงานปี 2540-2544 ได้จำแนกแผนงานหลักที่สอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาพลังงานดังกล่าวข้างต้น ออกเป็น 6 แผนงาน คือ แผนงานจัดหาพลังงาน แผนงานส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด แผนงานส่งเสริมให้มีการแข่งขันในกิจการพลังงาน แผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม แผนงานพัฒนากลไกการบริหารงานด้านพลังงาน และแผนงานพัฒนาความร่วมมือด้านพลังงานกับต่างประเทศ

ส่วนที่ 3 สรุปแผนงานตามแนวทางการพัฒนาพลังงานปี 2540-2544 เป็นการสรุปรวบรวมแผนงานที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานในส่วนที่ 2 เพื่อให้สามารถเห็นภาพรวมของแผนปฏิบัติการด้านพลังงานได้อย่างชัดเจนและจะเป็นประโยชน์ในการติดตามการปฏิบัติงานตามแผนต่อไป

มติของที่ประชุม

1. เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการด้านพลังงานในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) เสนอ เพื่อใช้เป็นกรอบใน

การดำเนินงานของกระทรวง ทบวง กรม และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องด้านพลังงานและเพื่อให้มีการจัดสรรงบประมาณประจำปีให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการดังกล่าวต่อไป

2. มอบหมายให้หน่วยงานที่รับผิดชอบตามแผนปฏิบัติการรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนให้สพช. ทราบทุก 90 วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2539 เพื่อให้ สพช. จะได้รวบรวมและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนให้คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป
3. มอบหมายให้ สพช. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรับไปศึกษาแนวทางในการจัดตั้งกระทรวงพลังงาน และนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติต่อไป

เรื่องที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมเอกชนในการผลิตไฟฟ้าในรูปแบบของผู้ผลิตรายเล็ก (SPP)

สรุปสาระสำคัญ

1. รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมให้เอกชนมีบทบาทในการผลิตไฟฟ้ามากขึ้น ประกอบกับการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศทำให้โรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งขึ้นใหม่มีความต้องการทั้งไอน้ำและไฟฟ้าเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตของโรงงาน คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มกราคม 2534 ให้เอกชนสามารถผลิตและจำหน่ายไฟฟ้าและไอน้ำได้โดยตรงโดยระบบ Cogeneration เพื่อใช้ในกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรม ต่อมาได้มีการแก้ไขมาตรา 37 ของ พระราชบัญญัติการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ลงทุน และการไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ได้ร่วมกันออกระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ กฟผ. สามารถรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็กที่ผลิตไฟฟ้าโดยใช้พลังงานนอกรูปแบบ กากหรือเศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิง และการผลิตไฟฟ้าด้วยระบบ Cogeneration

2. ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายปริมาณการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก เป็น 3,200 เมกะวัตต์ สำหรับการรับซื้อไฟฟ้าในช่วงปี 2539-2543 และให้มีการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็กที่ผลิตไฟฟ้าจากพลังงานนอกรูปแบบ กากหรือเศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิงต่อไป โดยไม่กำหนดปริมาณการรับซื้อไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันมีผู้ผลิตรายเล็กที่ได้รับการคัดเลือกจาก กฟผ. จำนวน 58 ราย กำลังการผลิตรวม 4,655 เมกะวัตต์ โดยมีปริมาณพลังไฟฟ้าที่จะขายให้ กฟผ. 2,452 เมกะวัตต์ และมีปริมาณพลังไฟฟ้าที่ตัวเองและขายให้แก่ ผู้ใช้ไฟฟ้าในบริเวณใกล้เคียงอีกจำนวน 2,203 เมกะวัตต์ โดยมีการลงนามในสัญญาแล้วจำนวน 44 ราย มี ผู้ผลิตรายเล็กจำหน่ายไฟฟ้าเข้าระบบแล้วจำนวน 19 ราย และ อีก 14 ราย อยู่ระหว่างการทำสัญญากับ กฟผ. นอกจากนี้ การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการจัดตั้งโรงงานผลิตไฟฟ้าในนิคมอุตสาหกรรมอีกจำนวน 11 โครงการ ขนาดกำลังการผลิตรวม 1,120 เมกะวัตต์ เพื่อจำหน่ายไฟฟ้าให้ผู้บริโภคในนิคมอุตสาหกรรมเป็นหลัก

3. นโยบายในการส่งเสริมให้เอกชนผลิตไฟฟ้าดังกล่าวข้างต้น ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ดังนั้น กฟภ. จึงได้จัดทำข้อเสนอให้ รมช. พิจารณาอนุญาตให้ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กที่ใช้เชื้อเพลิงเชิงพาณิชย์ และมีวัตถุประสงค์เพื่อขายไฟให้ผู้ใช้โดยตรง จนกว่ารัฐบาลจะได้มีการจัดตั้ง คณะกรรมการกำกับดูแล (Regulator) ขึ้นแล้ว และหากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก ประสงค์จะขายไฟฟ้าให้ผู้ใช้ไฟฟ้าเดิมของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย โดยไม่ใช้สายป้อน ของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ในขณะที่ยังไม่ได้ จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล ก็ให้ ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กขดเขยรายได้ให้การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย และให้การไฟฟ้า ขอสวนสิทธิในการสำรองกำลังไฟฟ้าที่จะขายกรณีฉุกเฉินแก่ผู้ผลิตไฟฟ้าของ SPP ส่วนผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กที่ได้รับอนุญาตไว้แล้วและมีความประสงค์จะขายไฟ ให้ผู้ใช้ไฟฟ้าโดยตรงในพื้นที่ที่มีระบบสายป้อนของการไฟฟ้าอยู่แล้ว ให้ใช้ระบบสาย ป้อนของการไฟฟ้าโดยจ่ายค่าใช้สาย ซึ่งให้คำนวณจากต้นทุนรวม ของระบบส่งและ ระบบจำหน่ายไฟฟ้าทั้งหมดของการไฟฟ้า

4. อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ที่ได้รับคัดเลือกจาก กฟผ. แล้วก็ ประสบปัญหาในการดำเนินโครงการ ได้แก่ ความล่าช้าของระบบเชื่อมโยงกับ กฟผ. โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าสำรองมีความไม่ชัดเจนข้อจำกัดในการออกสัมปทานของ กรมโยธาธิการตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ความล่าช้าในการออกเป็นพระราช กฤษฎีกาเพื่อจ่ายไฟฟ้าสำรองให้แก่ SPP และการเปลี่ยนแปลงระบบการกำหนด อัตราแลกเปลี่ยนไปใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว เป็นต้น

5. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (สพช.) ได้พิจารณาข้อเสนอ ของ กฟภ. และปัญหาต่างๆ ของ SPP แล้วจึงได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา เกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมเอกชนในการผลิตไฟฟ้าในรูปแบบของผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) ดังนี้

5.1 โครงการ SPP ที่ดำเนินการภายใต้ระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก ซึ่ง การไฟฟ้าฯ ได้ดำเนินการคัดเลือกแล้ว และกำหนดว่าการไฟฟ้าฯ จะรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP รวมกันทั้งหมด 3,200 เมกะวัตต์ ให้ดำเนินการต่อไปให้แล้วเสร็จ โดยให้กรม โยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง และหน่วยงานอื่น ๆ ให้การส่งเสริมและสนับสนุน เพราะเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศโดย ส่วนรวม

5.2 โครงการ SPP ที่ใช้พลังงานนอกประเภท กาก เศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิง และโครงการ SPP ที่ขายไฟฟ้าประเภท Non-Firm ให้แก่ กฟผ. ให้มีการรับซื้อต่อไป โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาและปริมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขีดความสามารถของระบบส่ง และระบบจำหน่ายที่จะรับได้ตามที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้เคยมี มติไปแล้ว โดยให้กรมโยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้การส่งเสริมและสนับสนุน เพราะเป็นโครงการ ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยส่วนรวม

5.3 เห็นควรให้เลื่อนประกาศการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็กที่ผลิตกระแสไฟฟ้า ด้วยระบบ Cogeneration ที่มีสัญญาประเภท Firm และใช้พลังงานเชิงพาณิชย์เป็น

เชื้อเพลิง ออกไปจนกลางปี 2541 เนื่องจากในปัจจุบันความต้องการไฟฟ้าได้ชะลอลงมาก ทั้งนี้ ให้ใช้วิธีการเดียวกับโครงการ IPP คือ ให้มีการยื่น ข้อเสนอเมื่อมีการออกประกาศเชิญชวน และให้มีการแข่งขันในด้านราคาด้วย ทั้งนี้อาจดำเนินการพร้อมกับ การประกาศรับซื้อไฟฟ้าจาก IPP

5.4 เห็นควรให้การประเมินและคัดเลือกโครงการ SPP และการเจรจาเพื่อทำสัญญาดำเนินการในรูปของคณะอนุกรรมการที่มีผู้ว่าการ กฟผ. เป็นประธาน และประกอบด้วยผู้แทนจาก กฟน. กฟภ. สพช. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงการคลัง โดยมอบหมายให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) รับผิดชอบดำเนินการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ต่อไป

5.5 เห็นควรให้ กฟผ. รับผิดชอบพิจารณาความเหมาะสมในการให้ SPP บางประเภทต้องปฏิบัติตามบางส่วนของ Grid Code เนื่องจากกำลังผลิตของ SPP จะมีสัดส่วนที่สูงเทียบกับกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งประเทศ โดยกำลังผลิตส่วนหนึ่งจะขายตรงให้ลูกค้าธุรกิจอุตสาหกรรม และการควบคุมระบบจ่ายไฟฟ้าจะทำได้ยากเพราะอยู่กระจัดกระจาย

5.6 ให้ผู้ผลิตไฟฟ้าย่อยที่อยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยเอกชน สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบของการไฟฟ้าแทนการก่อสร้างสายจำหน่ายหรือสายป้อนของตนเอง โดยให้เอกชนชำระค่าใช้บริการสายป้อนแก่การไฟฟ้า ซึ่งจะแก้ไขปัญหาการลงทุนซ้ำซ้อนกับการไฟฟ้าจำหน่าย และการไฟฟ้างก็จะได้ใช้ประโยชน์จากสายป้อนที่ตนเองได้สร้างไว้แล้ว ส่วนการซื้อขายไฟฟ้าภายในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยเอกชน ให้เป็นการเจรจาดกกลางระหว่างผู้ผลิตไฟฟ้ากับผู้ใช้ไฟฟ้าได้โดยตรงเช่นในปัจจุบันต่อไปซึ่งในการกำหนดเงื่อนไขการใช้บริการสายป้อนนั้น ให้ กฟน. และ กฟภ. รับผิดชอบดำเนินการโดยยึดถือแนวทางตามที่ สพช. เสนอในเอกสาร "Distribution Wheeling For Small Power Producers"

5.7 ในการจ่ายไฟฟ้าสำรอง ให้การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่งปฏิบัติดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีที่การไฟฟ้าสำรองไฟฟ้าให้แก่ผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) ไฟฟ้าสำรองเป็นไฟฟ้าที่สำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของ SPP ชัดข้อง หรือหยุดซ่อมแซมและบำรุงรักษา สำหรับในส่วนที่ SPP ใช้เอง และในส่วนที่ SPP จำหน่ายให้ลูกค้าตรง กล่าวคือ ปริมาณไฟฟ้าสำรองที่ SPP จะขอซื้อจากการไฟฟ้าจะเท่ากับขนาดกำลังการผลิตของ SPP ลบด้วย ปริมาณพลังไฟฟ้าที่ SPP ขายให้ กฟผ.

(2) กำหนดให้ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้ TOU Rate ซื้อไฟฟ้าตามอัตราค่าไฟฟ้าสำรอง เมื่อคิดเป็น บาท/kW/เดือน ซึ่งเหมือนกับผู้ใช้ไฟอื่น

5.8 เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดผู้ใช้พลังงานไฟฟ้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้ กฟผ. สามารถขายไฟฟ้าสำรองให้แก่ SPP และ

IPP ที่เชื่อมโยงระบบของตน กับระบบของ กฟผ. และมอบหมายให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้รับไปดำเนินการตรวจร่างโดยด่วน ต่อไป

5.9 ให้ กฟผ. รับไปดำเนินการร่างกฎหมาย เพื่อแก้ไขมาตรา 6 ของ พระราชบัญญัติ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เพื่อให้ กฟผ. สามารถขายไฟฟ้าได้โดยตรง ให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้าโดยไม่ต้องออกเป็น พระราชกฤษฎีกาแล้วนำเสนอ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ต่อไป

5.10 ให้ สพช. และกรมโยธาธิการร่วมกันพิจารณาแก้ไขประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 เพื่อให้มีการแข่งขันกันมากขึ้นในระบบไฟฟ้าของประเทศ แล้วนำเสนอ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติต่อไป

5.11 ให้ กฟผ. และ สพช. รับไปพิจารณาแก้ไขสัญญาซื้อขายไฟฟ้าระหว่าง กฟผ. กับ SPP ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อลดความเสี่ยงอันเป็นการช่วยเหลือให้ SPP สามารถหาเงินกู้ในเงื่อนไขที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นมาตรการหนึ่งในการบรรเทาผลกระทบของ ค่าเงินบาทลอยตัว

มติของที่ประชุม

1. ให้คงไว้นโยบายการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขายไฟฟ้าให้การ กฟผ. ตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก และการขายให้ผู้ใช้โดยตรงโดยไม่ใช้สายไฟฟ้าของการไฟฟ้า ทั้งนี้ เนื่องจากนโยบายดังกล่าวได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมาเป็น เวลานาน โดยได้มีการแก้ไขกฎหมายและกำหนดระเบียบการรับซื้อไฟฟ้า เพื่อสนับสนุนการดำเนินการดังกล่าว อีกทั้งยังได้แสดงให้เห็นว่าเป็นนโยบาย ที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม
2. โครงการ SPP ที่ดำเนินการภายใต้ระเบียบการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก ซึ่ง กฟผ. ได้ดำเนินการคัดเลือกแล้ว ซึ่งกำหนดว่า กฟผ. จะรับซื้อไฟฟ้าจาก SPP รวมทั้งหมด 3,200 เมกะวัตต์ ให้ดำเนินการ ต่อไปให้แล้วเสร็จ โดยให้ กรมโยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง และ หน่วยงานอื่นๆ ให้การส่งเสริมและสนับสนุน เพราะเป็นโครงการที่เป็น ประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม
3. โครงการ SPP ที่ใช้พลังงานนอกกรอบแบบ กาก เศษวัสดุเหลือใช้เป็นเชื้อเพลิง และโครงการ SPP ที่ขายไฟฟ้าประเภท Non-Firm ให้แก่ กฟผ. ให้มีการรับ ซื้อต่อไปโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาและปริมาณ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขีด ความสามารถของระบบส่งและระบบจำหน่ายที่จะรับได้ตามที่ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติได้เคยมีมติไปแล้ว โดยให้กรมโยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้การส่งเสริมและสนับสนุน เพราะเป็นโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อ ประเทศโดยรวม
4. ในการจ่ายไฟฟ้าสำรอง ให้การไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง ปฏิบัติดังต่อไปนี้
 - 4.1 ในกรณีที่การไฟฟ้าสำรองไฟฟ้าให้แก่ผู้ผลิตรายเล็ก (SPP) ไฟฟ้าสำรองเป็นไฟฟ้าที่สำรองไว้ใช้ทดแทนในกรณีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของ

SPP ชัดข้อง หรือหยุดซ่อมแซมและบำรุงรักษาสำหรับในส่วนของ SPP ใช้งาน และในส่วนของ SPP จำหน่ายให้ลูกค้าตรง กล่าวคือ ปริมาณไฟฟ้าสำรองที่ SPP จะขอซื้อจากการไฟฟ้าจะเท่ากับขนาดกำลังการผลิตของ SPP ลบด้วย ปริมาณพลังไฟฟ้าที่ SPP ขายให้ กฟผ.

- 4.2 กำหนดให้ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ใช้ TOU Rate ซื้อไฟฟ้าตามอัตราค่าไฟฟ้าสำรองเมื่อคิดเป็นบาท/kW/เดือน ซึ่งเหมือนกับผู้ใช้ไฟอื่น

5. เห็นชอบในหลักการร่างพระราชกฤษฎีกากำหนดผู้ใช้พลังงานไฟฟ้า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้ กฟผ. สามารถขายไฟฟ้าสำรองให้แก่ SPP และ IPP ที่เชื่อมโยงระบบของตนกับระบบของ กฟผ. และ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าไปดำเนินการตรวจร่างโดยด่วนต่อไป
6. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณานโยบายส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) เป็นประธาน คณะกรรมการ และอนุกรรมการประกอบด้วยผู้แทนจากกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมโยธาธิการ กรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยมีสำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่พิจารณาข้อเสนออื่นๆ ของ สฟช. เกี่ยวกับแนวทางในการกำหนดนโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็กในอนาคต ผลกระทบต่อผู้ผลิตรายเล็กจากการเปลี่ยนแปลงระบบการกำหนดอัตรา แลกเปลี่ยน และการพิจารณาแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผลกระทบต่อการใช้ไฟฟ้าทั้ง 3 แห่ง จากนโยบายการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตรายเล็ก เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายในการส่งเสริมผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก บรรลุผลตามเป้าหมายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ 8 มาตรการเพิ่มเติมในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมัน เชื้อเพลิง

สรุปสาระสำคัญ

1. ความคืบหน้าในการดำเนินการปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง สรุปได้ดังนี้

1.1 ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2540 (มกราคม-มิถุนายน) สามารถจับกุมน้ำมันลักลอบหนีภาษีได้จำนวน 1,986,167 ลิตร ลดลงจากในช่วงเดียวกันของปีก่อน ประมาณ 2.5 ล้านลิตร

1.2 ในเดือนมิถุนายน 2540 การจำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็วมีปริมาณ 1,563.0 ล้านลิตร ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 8 ล้านลิตร คิดเป็นอัตราร้อยละ 0.51 และหากไม่รวมปริมาณการใช้ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแล้ว ปริมาณการ

จำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจะมีปริมาณ 1,492.0 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อน 54.8 ล้านลิตร คิดเป็นอัตราร้อยละ 4

1.3 การจัดทำร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. เพื่อขยายการปฏิบัติการปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงในเขตต่อเนื่องระหว่าง 12-24 ไมล์ทะเล ขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 ฉบับ ได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรแล้วเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2540 และได้นำเสนอเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภา ซึ่งวุฒิสภาได้รับหลักการในวาระที่ 1 แล้ว และอยู่ระหว่างการเสนอกรรมาธิการบริหารและการยุติธรรมเพื่อพิจารณาศึกษาหรือแก้ไข ก่อนเข้าสู่การพิจารณาในวาระที่ 2 และ 3 ต่อไป

1.4 กรมสรรพสามิตได้ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติสาร Marker ของบริษัทต่างๆ ที่เสนอมาในเบื้องต้นพบว่า สาร Marker ของบริษัท Biocode และบริษัท John Hogg มีคุณสมบัติเหมาะสมสำหรับนำไปใช้ผสมในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว และขณะนี้กรมสรรพสามิตอยู่ระหว่างการศึกษาเพิ่มเติมว่า สาร Marker ของทั้งสองบริษัทจะถูกสกัดหรือฟอกออกด้วยสารเคมีบางชนิดได้ง่ายหรือไม่ ก่อนที่จะดำเนินการคัดเลือกสาร Marker และกำหนดมาตรการการควบคุมการเติมสาร Marker ในน้ำมันดีเซลหมุนเร็วให้เหมาะสมรัดกุมต่อไป ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปี 2540

2. ข้อเสนอมาตรการเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น มีดังนี้

2.1 การควบคุมผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและสารละลาย

(1) กรมสรรพสามิตได้กำหนดให้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและสารละลายประเภทไฮโดรคาร์บอนบางประเภทอยู่ในพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2539 แต่ไม่สามารถกำหนดให้ชำระภาษีก่อนและขอคืนภาษีในภายหลังได้ เนื่องจากพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ไม่ได้ให้อำนาจไว้ จึงได้กำหนดให้ผู้ประกอบการเลือกชำระภาษีก่อน หรือ ขอยกเว้นภาษีได้แต่ต้องทำหนังสือยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบได้ แต่เนื่องจากในปัจจุบันยังคงมีปัญหานำผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมและสารละลายมาจำหน่ายโดยผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงขายตามสถานบริการต่างๆ ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่อยู่ในพิกัดภาษีของกรมสรรพสามิต เนื่องจากผู้ประกอบการได้พยายามปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อหลีกเลี่ยงการควบคุม ดังนั้น กรมสรรพสามิตจึงเห็นควรขยายขอบเขตการควบคุมผลิตภัณฑ์ดังกล่าวโดยกำหนดคุณสมบัติของสารละลายประเภทไฮโดรคาร์บอนที่ต้องเสียภาษีให้ครอบคลุมถึงสารละลายประเภทไฮโดรคาร์บอนทุกชนิดที่มีคุณสมบัตินำไปใช้ปลอมปนในน้ำมันเชื้อเพลิงได้และมีราคาไม่สูงนัก ซึ่งจะสามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2540 นี้

(2) สำหรับการเก็บภาษีก่อนและให้ขอคืนภาษีได้หากนำไปใช้เป็นวัตถุดิบ นั้นพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. 2527 ไม่ได้ให้อำนาจไว้ และหากแก้ไขกฎหมายจะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ส่วนใหญ่ที่สุจริตและอาจมีผลกระทบต่อ

ราคาสินค้าได้ กรมสรรพสามิตจึงขอดำเนินการในแนวทางเดิมต่อไปคือ การยกเว้นภาษี แต่ปรับปรุงแนวปฏิบัติในการควบคุมผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้เข้มงวดขึ้น โดยจะควบคุมปริมาณ ที่ขายจากผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและตรวจสอบยืนยันการรับปลายทาง ซึ่งกรมสรรพสามิตมั่นใจว่าจะสามารถควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลกระทบน้อยที่สุด โดยจะทดลองใช้มาตรการนี้ควบคุมอย่างเข้มงวดเป็นเวลา 6 เดือน

2.2 การติดตั้งมาตรวัดน้ำมันแบบอัตโนมัติ

(1) คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กรมสรรพสามิตดำเนินการติดตั้งมิเตอร์ในคลังน้ำมันดีเซลและเบนซินชายฝั่งทุกแห่ง รวมทั้งคลังสินค้าทัณฑ์บนด้วย แต่จากการตรวจราชการการปฏิบัติงานปราบปรามการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงบริเวณชายฝั่งทะเลภาคใต้ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีและสงขลา เมื่อวันที่ 18-19 มิถุนายน 2540 ของรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์) พบว่าในส่วนของมาตรวัดน้ำมันแบบอัตโนมัติที่ได้ติดตั้งไปแล้ว ในปัจจุบันมีคลังน้ำมันหลายคลังที่ไม่มีคู่มือสายโทรศัพท์เชื่อมต่อกับสำนักงานสรรพสามิตจังหวัด ทำให้มิเตอร์ที่ติดตั้งไม่สามารถปฏิบัติงานได้ในบางขณะ เจ้าหน้าที่จึงต้องใช้ระบบสื่อสารสำรองซึ่งใช้กับโทรศัพท์มือถือซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง กรมสรรพสามิต จึงขอให้พิจารณาจัดหาคู่มือสายโทรศัพท์ติดตั้งแก่อุปกรณ์ดังกล่าวด้วย

(2) สำหรับการติดตั้งมาตรวัดน้ำมันแบบอัตโนมัติเพิ่มเติม นั้น ขณะนี้กรมสรรพสามิตได้ทำการสำรวจข้อมูลจากคลังน้ำมันดีเซลหมุนเร็วจำนวน 19 คลัง และคลังน้ำมันเบนซิน 39 คลัง เสร็จเรียบร้อยแล้วและจะทำการประกวดราคาในเดือนกรกฎาคม 2540 นี้ ซึ่งกำหนดติดตั้งแล้วเสร็จวันที่ 31 มกราคม 2542

2.3 การควบคุมน้ำมันผ่านแดนไปยัง สปป.ลาว

(1) เนื่องจากประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เป็นประเทศที่ไม่มีพรมแดนติดกับทะเล จึงได้รับสิทธิตามอนุสัญญาบาเซลอนา ค.ศ. 1921 ให้นำสินค้าน้ำมันเชื้อเพลิงผ่านประเทศที่สามได้ ซึ่งไทย-ลาว ได้ทำความตกลงว่าด้วยการส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างกัน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2521 เพื่อให้ลาวขนส่งสินค้าผ่านแดนไทยได้ โดยในกรณีที่สินค้าผ่านแดนอยู่ในประเทศไทยเกินกำหนด 150 วัน นับแต่วันนำเข้า ฝ่ายไทยจะแจ้งให้ฝ่ายลาวทราบ เพื่อร่วมกันปรึกษาหารือแก้ไขปัญหาร่วมกันภายใน 30 วัน แต่เนื่องจากของผ่านแดนได้ตกค้างในประเทศไทยและสร้างภาระแก่หน่วยงานไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2538 มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศดำเนินการแก้ไขความตกลงว่าด้วยการส่งสินค้าผ่านแดนระหว่างไทยกับลาว โดยให้สินค้าผ่านแดนของลาวตกค้างอยู่ ภายในประเทศไทยได้ 75 วัน นับแต่วันนำเข้า และหากเกินกว่านั้นให้ถือเป็นของตกค้าง เพื่อให้ฝ่ายไทยสามารถดำเนินการกับของตกค้างตามกฎหมายศุลกากรประเทศไทยได้ ซึ่งขณะนี้ได้มีการตกลงกันระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว ลดระยะเวลาเหลือ 90 วัน โดยกระทรวงการต่างประเทศได้จัดทำร่างความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางถนนระหว่างไทยและลาวเป็นภาษาไทยเสร็จเรียบร้อยแล้วและอยู่ระหว่างการแปลเป็นภาษาอังกฤษ

(2) อย่างไรก็ตามการแก้ไขข้อตกลงดังกล่าวจะไม่ประสบผลได้ เนื่องจากในปัจจุบันกรมศุลกากรได้กำหนดเป็นกรณีพิเศษให้นำมันเชื้อเพลิงที่ขอผ่านแดนไปยัง สปป.ลาว เป็นสินค้าเพียงชนิดเดียวที่ขอผ่อนผันขยายอายุทัศนบัตรสินค้า > และสามารถเก็บรวมกับน้ำมันที่นำเข้ามาใช้ภายในประเทศได้ เพียงแต่แยกบัญชีควบคุมสินค้าเท่านั้น จึงทำให้มีช่องโหว่ให้ผู้ลักลอบนำเข้าใช้โอกาสนี้ขอขยายเวลาและนำน้ำมันผ่านแดนที่จะส่งไปยังลาวออกมาจำหน่ายก่อน โดยไม่ต้องชำระภาษีและกองทุนต่างๆ ดังนั้น จึงควรกำหนดมาตรการให้กรมศุลกากรพิจารณายกเลิกการขอผ่อนผันขยายอายุทัศนบัตรสินค้าสำหรับน้ำมัน เชื้อเพลิงไปยัง สปป.ลาว เพื่อไม่ให้เกิดการตกค้างภายในประเทศไทย

2.4 การริบเรือขนาดเกินกว่า 250 ตันกรอส

เนื่องจากพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2469 ไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการริบเรือที่มีขนาดเกินกว่า 250 ตันกรอสไว้ ดังนั้น ในทางปฏิบัติเมื่อจับกุมเรือได้และส่งดำเนินคดีก็จะมีข้อสงสัยว่าจะใช้หลักกฎหมายทั่วไปตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 33 ได้หรือไม่ และกรณีที่เจ้าของเรือไม่ใช่ผู้รู้เห็นเป็นใจก็จะใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 36 พิจารณาไม่ริบเรือ ทำให้ผู้ลักลอบนำเข้าสามารถนำเรือดังกล่าวกลับมาก่อการได้อีก เพื่อแก้ไขในด้านข้อกฎหมายที่เป็นอุปสรรคในการปราบปรามการลักลอบ นำเข้า รวมทั้งพิจารณาเพิ่มอำนาจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้สามารถกระทำการในเขตเศรษฐกิจจำเพาะได้ คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ จึงได้พิจารณาเห็นควรแก้ไขพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469ให้สามารถริบเรือทุกขนาดที่ใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากรได้ และกำหนดมาตรการห้ามการขนถ่ายสิ่งของในทะเลนอกเขตท่าด้วย เพื่อป้องกัน การกระทำความผิดหลบหนีศุลกากร โดยได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ขึ้น

มติของที่ประชุม

เห็นชอบข้อเสนอในการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

1. การควบคุมผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและสารละลาย

- 1.1 ให้กรมสรรพสามิต ปรับปรุงการกำหนดคุณสมบัติของสารละลายประเภทไฮโดรคาร์บอนที่ต้องเสียภาษีใหม่ให้ครอบคลุมถึงสารละลายประเภทไฮโดรคาร์บอนทุกชนิดที่มีคุณสมบัตินำไปใช้ปลอมปนในน้ำมันเชื้อเพลิงและมีราคาไม่สูงนัก เพื่ออุดช่องโหว่ในการนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงจำหน่ายตามสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงต่างๆต่อไป โดยให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน 2540
- 1.2 ให้กรมสรรพสามิตดำเนินการควบคุมการจำหน่ายและการรับซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและ สารละลายอย่างเข้มงวดตามแนวทางเดิมคือการยกเว้นภาษีต่อไปเป็นเวลา 6 เดือน และหากผลปรากฏว่าไม่สามารถควบคุมได้ ให้พิจารณากำหนดให้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีและ

สารละลายต้องชำระภาชนะเมื่อนำออกจาก โรงงานอุตสาหกรรมก่อน และ
ขอคืนได้หากนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต

2. การติดตั้งมาตรวัดน้ำมันแบบอัตโนมัติ

- 2.1 ให้กระทรวงคมนาคม พิจารณาจัดหาคู่สายโทรศัพท์เพื่อใช้กับ
มาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงของคลังน้ำมันที่กรมสรรพสามิตติดตั้งไปแล้ว
และกำลังจะติดตั้งต่อไปอย่างเพียงพอ โดยให้กรมสรรพสามิตแจ้ง
ความประสงค์ให้แก่กระทรวงคมนาคมทราบ
- 2.2 ให้กรมสรรพสามิต พิจารณาเลือกมาตรวัดน้ำมันเชื้อเพลิงแบบ
อัตโนมัติที่จะติดตั้งต่อไป โดยต้องคงหลักการการทำงานโดยใช้
เครื่องมืออัตโนมัติ เพื่อหลีกเลี่ยงการควบคุมด้วยบุคคลให้มากที่สุด

3. การควบคุมน้ำมันผ่านแดนไปยัง สปป. ลาว

- ให้กรมศุลกากร ยกเลิกการผ่อนผันขยายอายุทัศนบัตรใบขนส่งสินค้า
สำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงไปยัง สปป. ลาว เพื่อไม่ให้เกิดการตกค้าง
ภายในประเทศไทย

4. การริบเรือขนาดเกินกว่า 250 ตันกรอส

- เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อให้
สามารถริบเรือทุกขนาดที่ใช้ในการกระทำความผิดตามกฎหมาย
ศุลกากรได้และกำหนดมาตรการห้ามขนถ่ายสิ่งของในทะเลนอกเขตท่า
และมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าไปดำเนินการ
ตรวจร่างโดยด่วนต่อไป
-